

Inleiding 4

Lucy Bellamy

Lucy Bellamy was vijf jaar hoofdredacteur van *Gardens Illustrated*, de 'Vogue' onder de tuintijdschriften. Voor haar eerste boek, *Een tuin bersteenvlof bloemen*, waarin ze beschrijft hoe ze in een jaar vanuit het niets een tuin creëerde, won ze in 2018 de Garden Media Guild-prijs in de categorie 'Praktisch boek van het jaar'. Ze schrijft over tuinieren in Britse kranten zoals *The Guardian* en *The Times*. Lucy woonde in Bristol en heeft een klein stadstuintje.

Late winter	6-9
Lente	10-37
Zomer	38-169
Herfst	170-201
Vroege winter tot midwinter	202-209
Midwinter tot late winter	210-213

<i>De 5-planten-tuin: de basis</i>	214
<i>Adressen</i>	217
<i>Bloeikalender</i>	218
<i>Register</i>	220
<i>Dankwoord</i>	224

Inleiding

Lucy Bellamy

De vraag die me het vaakst gesteld wordt, is: 'Welke planten kan ik in mijn tuin zetten?' Vaak volgt dan een beschrijving van een minuscule buitenruimte. Er zijn zo veel prachtige planten om uit te kiezen dat het lastig kan zijn de planten te kiezen die het beste in jouw tuin passen.

Ik heb het geluk dat ik door mijn werk inspirerende tuinen over de hele wereld kan bezoeken en ideeën kan opdoen bij vooraanstaande tuinontwerpers, tuiniers en kwekers. Zelf heb ik een klein stadstuintje midden in Bristol, in het zuidwesten van Engeland, en ik wil dat dat er nooit hetzelfde uitziet, bruist van de geuren en kleuren, en gonst van de bijen en vlinders – een plek waar ik aan het eind van elke dag kan relaxen met mijn hondje Reg.

De 5-planten-tuin is gebaseerd op een paar eenvoudige uitgangspunten: hoe kies je planten, hoe combineer je ze en waarom passen ze goed bij elkaar? Waarom vijf? Dat getal is gebaseerd op een belangrijk ontwerpprincipe: herhaling. Een combinatie van vijf laat de planten goed tot hun recht komen en zorgt dat de basis van het ontwerp staat. Vijf is ook in overeenstemming met de natuur: daarin zie je zelden maar één plant van een soort. Neem bijvoorbeeld een bos in de vroege lente, waarin stinkende gouwe, bosanemonen, sleutelbloemen, maartse viooltjes en grassen met elkaar verweven zijn of een hei waarin grassen worden afgewisseld door grasklokjes en orchideeën – beide landschappen worden gekenmerkt door een herhaling van maar een paar planten.

Dit boek bevat 52 ideeën, met elk maar vijf planten, die geschikt zijn voor ieder soort kleine buitenruimte – van een stadstuin geïnspireerd op een oude heg, tot een miniweide in de stad of een variatie op een Engelse bloementuin.

'Een combinatie van vijf laat de planten goed tot hun recht komen en zorgt dat de basis van het ontwerp staat.'

Klein en mooi

februari

Late winter

Door zijn ronde vorm, zware rand en moestige porina heeft deze gietijzeren pot een praktische uitsluiting die goed contrasteert met de sterlijke plantjes. De combinatie doet denken aan de houten van een bos in de lente. Vita Sackville-West, die de tuin op het landgoed Sissinghurst in het Engelse graafschap Kent aanlegde, vergeleek het kweken van planten in potten met een juwelier die met kostbare stenen werkt – een collectie miniatuuren verzorgen heeft iets heel aantrekkelijks.

De belangrijkste plant hier, *Pulmonaria Ovul. ('Ocupol')*, heeft gespikkeld blad en lichtblauwe bloemen. Net als andere longkruidcultivars heeft hij bloeiende meeldraden en is hij een goede keuze voor in de schaduw, die hij zelfs op sombere dagen oplicht. Ook de *Anemone blanda* sprankelt bij weinig licht. *Galanthus nivalis*, *Scilla siberica* en *Muscari armeniacum*, drie van de allervroegst bloeiende bollen, bloeien tussen de twee hoofdplanten door.

Werkwijze

- 1 Kies een flinke pot en boor drainagegaten in de bodem, als de pot die nog niet heeft. Zet eerst de pot op zijn plek, want eenmaal gevuld met potgrond is hij moeilijk te verplaatsen. Vul de pot tot een kwart met scherp zand voor een goede afwatering.
- 2 Planten in potten zijn afhankelijk van wat jij ze geeft. Gebruik dus potgrond van goede kwaliteit. Turfrijke, universele potgrond met een paar scheppen scherp zand is ideaal. Vul de pot met de goed doorlatende potgrond tot ongeveer een centimeter onder de rand, zodat je makkelijk water kunt geven.
- 3 Plant eerst de *Pulmonaria Ovul. ('Ocupol')*, als basis. Tik elke plant uit zijn pot en maak met je vingers voorzichtig een paar wortels los. Graaf voor elke plant zo'n gat dat hij even diep staat als hij in zijn pot stond, en druk de aarde zachtjes aan met je handen. Herhaal dit met de *Anemone blanda*.
- 4 Duw de *Galanthus nivalis*, *Muscari armeniacum* en *Scilla siberica* van onderaf voorzichtig uit hun pot, met nog zo veel mogelijk potgrond rond de wortels, en voeg ze toe. Maak plantgaten, zet de planten erin en druk de aarde aan. Vul gaten tussen de planten op met extra potgrond en leg een laagje steentjes bovenop, zodat er geen aarde op de planten spat als het regent. Geef royaal water.
- 5 Als je eerst de *Galanthus* en *Muscari* wilt opkweken uit bollen, plant dan in de herfst drie van elk in afzonderlijke potjes en verplant ze naar de grote pot als ze uitlopen. Plant de sneeuwklokjes een paar weken later dan de druifjes, anders lopen die te vroeg uit.

De 5 planten

1

Anemone blanda

2

Galanthus nivalis

3

Muscari armeniacum

4

Pulmonaria Ovul. ('Ocupol')

5

Scilla siberica

1

Anemone blanda
oosterse anemoon

Felrode bloemen met smalle
bloemblaadjes en een geel hart. De
achterkant van de bladeren is roze getint.

vaste plant
hoogte 10-20 cm
1 per pot
bloei van late winter tot midlente

2

Galanthus nivalis
sneeuwklokje

Echt het bolgewas dat de lente aankondigt.
Alhangende, witte bloemen met
groene markeringen op de binnenste
bloemblaadjes.

bol
hoogte 15 cm
3 per pot
bloei van midwinter tot vroege lente

3

Muscari armeniacum
druifhyacint

Inktblauwe
bollenjes boven
langwerpige
bladeren.

bol
hoogte 20 cm
5 per pot
*bloei van late
winter tot vroege
lente*

4

Pulmonaria
Opal ('Ocupol')
longkruid

Hemelsblauwe
bloemen en
gevlekt blad. Heel
nuttig voor een
standplaats in de
schaduw.

vaste plant
hoogte 20 cm
3 per pot
*bloei van late
winter tot vroege
lente*

5

Scilla siberica
oosterse sterhyacint

Kleine, sterfijmige, ultramarijnblauwe
bloemen met een vleugje wit.

bol
hoogte 20 cm
5 per pot
bloei van late winter tot middenlente

Goed voor ...

vroege hommelkoninginnen
hommels
solitaire bijen (inclusief de gewone
sachembij) zweefvliegen

Het is heerlijk om een paar uur bezig te zijn met het mixen en matchen van miniplanten en minipotjes. Voor deze groep voor op tafel heb ik kleine planten gekozen die in de volle grond in het niet zouden vallen, met potten die passen bij hun kleur en groeiwijze. Het moeite van een groep als deze is dat een plant die verwelkt, makkelijk kan worden vervangen door een andere die net in bloei komt.

Deze combinatie omvat drie rotsplanten en twee bolgewassen, die geen van alle diep wortelen en dus prima in een kleine pot passen. In het wild groeien rotsplanten in rotsspleten, die snel helemaal kunnen uitdringen. Dat maakt rotsplanten een goede keuze voor kleine potten. *Crocus 'Ruby Giant'* en *Fritillaria meleagris* bloeien allebei vroeg, als er nog maar weinig hulpbronnen zijn om op terug te vallen.

Ik heb allerlei hoge en lage potten gekozen – her en der op de kop getikt – die aansluiten bij de groeiwijze van de plant die erin staat. In kringloopwinkels en op rommelmarkten kun je kleine, stijlvolle potten vinden, maar elke pot is geschikt als hij onderin drainagegaten heeft of je die erin kunt boren. De geometrische vormen van de rechte, hoekige *Fritillaria meleagris* komen goed uit de verf in een brede schaal, terwijl een ondiep, schelpvormig tinnen potje dat ik eens voor een paar euro gekocht heb, mooi past bij het ronde, donkere blad van de *Viola labradorica* – ik vind het mooi dat het viooltje de pot niet helemaal vult. De eenvoudige ronding van een pot van bruin aardewerk accentueert de mossige bol van *Saxifraga x arendsii 'Buttercream'* prachtig.

Werkwijze

- 1 Pak de planten bij elkaar en maak combinaties met de potten die je hebt. Houd rekening met het karakter, de kleur en de groeiwijze van elke plant. Bedenk ook hoe de potten bij elkaar in een groep zouden staan en of je wilt dat ze matchen of juist niet. Boor een paar drainagegaten onder in de potten, als de pot die nog niet heeft.
- 2 Dek het gat in elke pot af met een steentje zodat de potgrond er niet uit valt, en voeg een dunne laag scherp zand toe voor een goede afwatering.
- 3 Vul elke pot gedeeltelijk met gelijke delen turfvrije, universele potgrond en scherp zand, zodat je een mooi open mix krijgt.
- 4 Til elke plant uit zijn pot, met nog zo veel mogelijk potgrond aan de wortels, en plant hem in de pot van je keuze. Duw met je vingers nog wat potgrond langs de randen om gaten op te vullen.
- 5 Bedek het oppervlak van de potgrond met een laagje steentjes, zodat er geen aarde op de planten spat als het regent. Geef de potten voorzichtig water.
- 6 Zet de potten buiten op een tafel, het liefst ergens waar ze's winters niet te nat worden.

Opmerking: Deze combinatie werkt ook goed naast een voor- of achterdeur.

De 5 planten

1

Crocus 'Ruby Giant'

2

Fritillaria meleagris

3

Saxifraga x arendsii 'Buttercream'

4

Veronica umbrosa 'Georgia Blue'

5

Viola labradorica

1

Crocus
'Ruby Giant'
krokus

Brijant lichtoranje
meeldraden (de
kleur van RAI,
2007) en echt
paarse bloemen.
Bij elk langwerpig
blad loopt een witte
streep door het
midden.

bol

hoogte 10 cm

5 per pot

bloeft van late

winter tot vroege
lente

2

Fritillaria meleagris
wilde kievitsbloem

Krikkende bloemen met een paars-wit
ruitjespatroon. De Nederlandse naam
verwijst naar dit ruitjespatroon, dat doet
denken aan een kievitsei.

bol

hoogte 30 cm

6 per pot

bloeft van midlente tot late lente

3

Saxifraga
x arendsii
'Buttercream'
mossteenbreek

Pollen donker-
groen, mosachtig
blad en bloemen
die op melkwitte
sterretjes lijken.

vaste plant

hoogte 15 cm

1 per pot

bloeft van vroege
lente tot late lente

4

Veronica umbrosa 'Georgia Blue'
ereprijs

Vergeet-me-nietjes blauwe bloemen aan
lekker slungelige stengels.

vaste plant

hoogte 20 cm

1 per pot

bloeft van vroege lente tot vroege zomer

5

Viola
labradorica
labradorviooltje

Dortkere,
geschulpte blaadjes
en kleine, paarse
bloemen.

vaste plant

hoogte 20 cm

1 per pot

bloeft van vroege
lente tot midherfst**Goed voor ...**

vroege hommelkoninginnen
honingbijen
solitaire bijen
zweefvliegen

Vroegbloeiers

april

Midlente

